

Stockholm den 3 maj 2021

Till de nordiska kulturministrarna inför
möte i Nordiska ministerrådet den 4
maj 2021

CC till ansvariga ministrar för nordiskt
samarbete samt till de nordiska
parlamenten

Återställ och öka kulturbudgeten inom ramen för Nordiska ministerrådet

Det Nordiska Konstnärsrådet utgörs av de nordiska ländernas paraplyorganisationer för konstnärer och kulturskapare, som tillsammans företräder nästan 100.000 yrkesverksamma kulturskapare inom olika konstområden i Norden. Bland dessa finns musiker, låtskrivare och tonsättare, skådespelare, regissörer, dansare, författare, journalister samt bild- och formkonstnärer – yrkesgrupper som de allra flesta arbetar på frilansbasis och tillhör de mest drabbade av pandemin i alla de nordiska länderna. Detta bekräftas också av en helt ny rapport från Kulturanalys Norden som presenterades den 28 april.

Det är därför med stor förvåning och bestörtning som vi nordiska kulturskapsorganisationer tvingas konstatera att, trots pandemin och trots våra protester i höstas (se vår gemensamma nordiska protest från den 23 oktober 2020), har Nordiska ministerrådet beslutat att gå vidare med den neddragning av kulturbudgeten med minst 20 % som föreslagits för 2021-2024. Det handlar om ca 120 miljoner kronor mindre för kulturen, vilket är mycket pengar i kultursammanhang.

På nationell nivå ökar alla de nordiska länderna sina kulturbudgetar, men på nordisk nivå gör man tvärtom mitt i en pandemi och i en tid då stöd till internationellt kulturutbyte är och kommer att vara viktigare än någonsin, där konstnärer och kulturskapare kan bidra till ett mer inkluderande Norden präglad av mångfald, konstnärlig frihet och stärkt demokrati.

Vi är naturligtvis positiva till att ministerrådet vill prioritera miljö- och klimatsatsningar, det är en övergripande och oerhört viktig framtidsfråga, men vi är kritiska till att detta görs på bekostnad av kulturen, särskilt i pandemitider som dessa. Det är inte motiverat att försvaga det sammanhållande kitt som kulturen innebär, inte minst för det nordiska samarbetet.

Nordiska ministerrådets nedskärningar hotar att rasera en lång rad kultur- och utbildningsprojekt inom det nordiska samarbetet. De program som nu drabbas stimulerar mobiliteten i Norden, stärker språkgemenskapen och kunskapen om grannländernas konst och kultur, t ex den nordiska litteraturveckan och den nordiska dokumentärfilmfestivalen.

I stället för att skära ned borde de nordiska regeringarna prioritera mobilitets- och kulturprogram, som både riktar sig till särskilda målgrupper och når ut till den breda allmänheten för att skapa ett socialt hållbart Norden. Ingenting hindrar att miljö- och klimatfrågor ingår i den satsningen.

Vi – företrädare för över 100.000 yrkesverksamma kulturskapare i Norden - vädjar därför till er kulturministrar i de nordiska länderna att arbeta för ett *återställande och en ökning av den nordiska kulturbudgeten inför 2022-2024*, och att denna fråga *tas upp för diskussion vid ert möte imorgon den 4 maj*.

Det nordiska kultur- och konstnärssamarbetet är unikt i internationell jämförelse, och det är otroligt viktigt att det kan upprätthållas och utvecklas.

Nordiskt samarbete behöver mer medel, inte mindre. Satsa därför *både* på ett hållbart klimat/miljö och en hållbar kultur!

För de nordiska kulturskaparorganisationerna i Nordiska konstnärsrådet:

Marika B Lagercrantz, ordförande KLYS – Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd (the Swedish Council of Artists)

Jörgen Thorup, ordförande Dansk Kunstnerråd (the Danish Council of Artists)

Virpi Hämeen-Anttila, ordförande Forum Artis (the Finnish Council of Artists)

Erling Johannesson, ordförande Bandalag Islenskra Listamanna (the Icelandic Council of Artists)

Monica Boracco, ordförande Kunstnernetverkets arbeidsutvalg (the Norwegian Artists Network)

Marita, ordförande Listafolkasamband Föroya (the Faroe Islands Council of Artist)

Vi nordiska kulturskaparorganisationer arbetar alla för att främja yrkesverksamma kulturskapares villkor, inte bara nationellt, regionalt och lokalt, utan också på nordisk och europeisk nivå. I det Nordiska Konstnärsrådet samarbetar vi systerorganisationer i frågor av gemensamt intresse, t ex när det gäller nordiska konst- och kultursatsningar. Vid ett möte i Nordiska Konstnärsrådet den 29 april 2021 fattades beslut om att upprepa våra protester mot Nordiska ministerrådets neddragningar genom detta uttalande.